

MOEILIK VERHAAL, MAKKELIJKE TEKENING

Door Gilles Schuringa

Voor medische behandelingen of deelname aan een onderzoek moeten patiënten toestemming geven. De patiënt moet dan wel goed geïnformeerd zijn over de risico's van een behandeling. Speciaal voor zieke kinderen liet het Leids Universitair Medisch Centrum (LUMC) een stripboek maken over wetenschappelijk medicijnonderzoek. "Anne en het wetenschappelijk onderzoek naar de Groeneneuzengriep". Na het lezen zijn kinderen beter geïnformeerd over wat wetenschappelijk onderzoek inhoudt, en kunnen ze beter beslissen of ze wel of niet willen meedoen (informed consent).

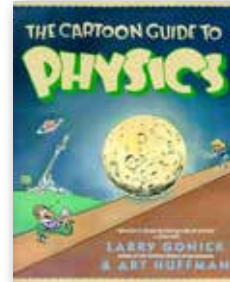
Eind vorig jaar liet de politie in Rotterdam een strip maken om een onopgeloste zaak onder de aandacht te brengen. Met het stripverhaal probeerde de politie de identiteit te achterhalen van de dader van een zedendelict. De tekenaars hebben de dader zo herkenbaar mogelijk getekend. Het ging de politie hierbij vooral om het bereiken van een nieuwe doelgroep en niet alleen om het makkelijk brengen van een moeilijk verhaal.

Het bereiken van een nieuwe doelgroep. Het uitleggen van een lastig onderwerp. Een stripverhaal kan hierbij helpen. Wetenschappers passen het hulpmiddel ook toe en dit kan ook in de klas.

Wetenschappers die strips maken, Strips over wetenschap en andere verhalen

Om de onderzoeksprojecten van jonge wetenschappers toegankelijk te maken bedacht Dr. Delia Dumitrica, geïnspireerd door de website phdcomics.com stripverhalen in te zetten. De docent

aan de Erasmus Universiteit Rotterdam liet van 6 onderzoeken, 6 korte stripverhalen maken. Delia Dumitrica: "Strips kunnen een complex onderzoek in slechts drie afbeeldingen uitleggen en zo toegankelijk maken voor iedereen." Alsnog viel het tegen hoe moeilijk het was de stripverhalen te publiceren en verder te verspreiden.

Er zijn ook wetenschappers die zelf kunnen tekenen. De Harvard-wiskundige Larry Gonick heeft misschien wel het grootste oeuvre stripalbums over uiteenlopende natuurwetenschappelijke onderwerpen, waaronder statica en informatica: the cartoon guide to physics bijvoorbeeld of the cartoon guide to genetics. Een aantal albums is in het Nederlands vertaald.

nvon.tk/larry

Randall Munroe tekent stokpoppetjes en probeert op deze manier de meest complexe principes zo simpel mogelijk uit te leggen. In zijn boek "Dingen-uitlegger. Inge-wikkelde zaken in gewone taal" doet hij dat niet alleen met simpele tekeningen, maar ook nog met de 1000 meest gebruikte woorden. Op deze manier wordt de werking van de magnetron tot een kerncentrale

behandeld en hoe je met een raket naar de maan kunt. Dat levert nieuwe woorden op zoals omhooggaander voor een raket (upgoer in het Engels). Randall Munroe werkte letterlijk als raketingenieur bij NASA voordat hij zich uitsluitend op zijn boeken en strips ging richten. Veel werk van Randall Munroe is vertaald in het Nederlands.

nvon.tk/xkcd

Ook in Nederland verschijnen informatieve en educatieve strips. Wetenschappen in Beeld van Margreet de Heer is een graphic novel van bijna 200 bladzijden waarin in wetenschap wordt uitgelegd vanaf de oude grieken tot onderwerpen zoals Elektriciteit, Genetica en de Golf/Deeltje-dualiteit. Daarnaast tekent deze striptekenaar (heel verwarrend) ook maandelijks een cartoon voor het blad "Wetenschap in Beeld".

nvon.tk/wib

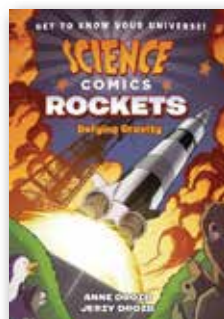
Hoewel niet getekend kunnen de wiskundige dilemma's van Ionica Smeets en Ype Driessen niet onbenoemd blijven. In een vorig leven studeerde Ype Cognitieve

Kunstmatige Intelligentie aan de Universiteit Utrecht. Ionica Smeets is gepromo-

veerd in de wiskunde en werd bekend met haar blog De Wiskundemeisjes.

De fotostrips verschenen eerder in de Nederlandse editie van New Scientist. De leukste hebben zij verzameld in een stripboek "Verrassende verjaardagen". Onderwerpen uit de wiskunde, natuurkunde en de statistiek komen er op een grappige manier voorbij.

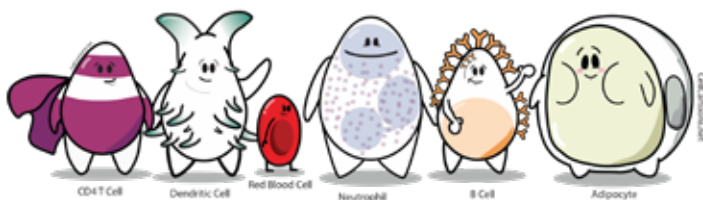
nvon.tk/verjaar

Verschillende auteurs en tekenaars werken aan de reeks "Science Comics". Er zijn inmiddels 22 stripboeken uitgegeven met uiteenlopende onderwerpen als vulkanen,

wolkenkrabbers, de hersenen, bruggen of virussen. Op 128 pagina's bereiken de boeken verrassend veel diepgang aan de hand van een verhaal. Er komen telkens nieuwe boekjes bij in deze Engelstalige reeks graphic novels, maar ook de eerdere uitgaves zijn nog steeds goed verkrijgbaar.

nvon.tk/comics

Cellcartoons tot slot is een website van een immunologe die heel grappige cartoons maakt over de verschillende cellen in het lichaam. De tekenares richt zich in het dagelijks leven op wetenschapscommunicatie. Haar tekeningen zijn vrij te gebruiken in presentaties en ook in deze Terugkoppeling. Op haar site vind je talloze andere voorbeelden met strips over cellen.

nvon.tk/cell